

вступного екзамену з фаху для абітурієнтів, які вступають до ЗНТУ на навчання за освітнім ступенем «магістр» на базі раніш здобутого освітнього ступеня «бакалавр» або освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст».

Для оцінки знань абітурієнтів з вступного екзамену фаховою атестаційною комісією розроблені критеріально-орієнтовані тестові завдання, які дозволяють встановити рівень сформованості компетенцій необхідних для засвоєння змісту навчання за спеціальністю 054 «Соціологія» («Соціологія») ступеня «магістр».

Вступники повинні знати і вміти:

- історія соціологічних теорій та вчень;
- категорії та ключові поняття соціологічної науки;
- суспільні, гносеологічні потреби та інтелектуальні передумови розвитку соціології політики;
- зародження та еволюція провідних соціально-політичних доктрин: лібералізм, консерватизм, соціалістичні теорії;
- місце регіональної політики в глобальних суспільних процесах. Децентралізація управління й формування нової регіональної політики. Регіональне лобі;
- становлення медіацентристської парадигми в соціології масової комунікації: експериментальна риторика (К. Говленд, І. Дженніс, М. Шеріф), теорія “переконувальної комунікації” (Дж. Гелоран);
- становлення соціології масової комунікації в межах ліберал-плюралистської, людиноцентричної парадигми: теорія “підсилювальних ефектів” (Дж. Клапер, П. Лазарсфельд) теорія “користі та задоволення” (І. Катц, М. Гуревич), функціонаристська теорія (У. Шрамм, Ж. Казнев та ін.), культівізаційна теорія (Дж. Гербнер);
- сучасні трансформаційні процеси в молодіжному середовищі з проблем професійної освіти, ринку праці та зайнятості;
- основні підходи до вивчення управлінських систем: конкретно-історичний, комплексний, аспектний, системний. Поняття про систему соціального управління та характеристика його підсистем та елементів;
- гуманістичність, інтеграція, адаптивність, погодженість довгострокових і короткострокових цілей, комплексний підхід, етичність;
- сутність та зміст процесу навчання та викладання соціології в Україні;
- педагогічні ідеї та принципи педагогіки співробітництва;
- специфіка впливу зміста повідомлення на споживача інформації;
- соціально-психологічні характеристики аудиторії: типи "я-концепції" (Г. Маркус), види локус-контролю (Дж. Ротер), різновиди атрибуції (Дж. Келі), ефекти когнітивного дисонансу (Л. Фестінгер) як когнітивні фільтри сприйняття та переробки інформації;
- методика проведення лекцій як провідної форми організації творчого засвоєння знань.

При підготовці завдань комісія виділила такі основні розділи з переліком тем:

1. Історія соціологічних теорій та вчень:

- Етапи розвитку соціологічної думки.
- Особливість “континентальної” та “острівної” соціології.
- Напрямки становлення і розвитку німецької і французької соціології.
- Подвійний вимір “історичності” як принципу існування та конституювання соціологічної теорії.
- Персоналії історії соціології як знаки перипетій соціологічного руху.
- Категорія «суспільство» у інструментарії соціологічного дослідження.

– Поняття “соціальний інститут”, “соціальна структура”. Еволюція соціальних інститутів, зміна місця та ролі соціальних інститутів в системі взаємодії «індивід-суспільство».

– Соціальна взаємодія.

– Соціальна дія.

– Соціальна комунікація.

– Потреби, установки, цінності як базис соціальної взаємодії та соціальної дії.

2. Загальна характеристика соціально-територіальних спільнostей:

– Безробіття як соціальна проблема.

– Державна політика у сфері зайнятості.

– Співвідношення понять: спільність соціальна - спільність соціально-територіальна

– Види соціально-територіальних спільнostей.

– Умови, які впливають на формування територіальних спільнostей.

– Просторові рівні моніторингу проблем соціально-територіальних спільнostей.

– Соціальні показники та індикатори процесів життедіяльності соціально-територіальних спільнostей.

3. Соціально-психологічні механізми формування соціальних стереотипів:

– (теорії стереотипізації У. Ліппмана, Т. Шибутані, Р. Таджур, Г. Келлі, Ф. Хайдера та інших).

– Вимірювальні риси соціального стереотипу.

4. Теоретичні та методологічні дослідження емпіричних досліджень масової комунікації:

– Становлення медіацентристської парадигми в соціології масової комунікації: експериментальна риторика (К. Говленд, І. Дженіс, М. Шеріф), теорія “переконувальної комунікації” (Дж. Гелоран).

– Становлення соціології масової комунікації в межах ліберал-плуралістської, людиноцентричної парадигми: теорія “підсилювальних ефектів” (Дж. Клапер, П. Лазарсфельд) теорія “користі та задоволення” (І. Катц, М. Гуревич), функціоналистська теорія (У. Шрамм, Ж. Казнєв та ін.), культиваційна теорія (Дж. Гербнер).

– Когнітивістський напрямок у соціології масової комунікації (Мак-Комбс, Шоу, Мейровіц).

5. Основні етапи організації і проведення соціологічного дослідження. програма соціологічного дослідження:

– Методологія кількісного соціологічного дослідження.

– Поняття методу, методики, процедури та техніки соціологічного дослідження.

– Особливості програми теоретично-прикладного та прикладного дослідження (загальні положення).

– Операцівна соціологічна робота.

– Класифікації проблем дослідження.

– Вимоги до розкриття проблеми.

– Об'єкт та предмет дослідження.

КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання здійснюється за 100 бальною шкалою від 0 до 100 балів.

Кожний варіант тестів містить 30 завдань, які розподілені за трьома рівнями складності (по 10 завдань кожного рівня). Складність екзаменаційних завдань визначається, як правило, кількістю логічних кроків, які повинен виконати абітурієнт у процесі пошуку відповіді.

1-й рівень містить 10 завдань мінімального рівня складності, для відповіді на які достатньо орієнтуватися в основних категоріях та ключових поняттях соціологічної думки, зародження та еволюція основних соціологічних доктрин.

Правильна відповідь на кожне завдання цього рівня оцінюється двома балами.

2-й рівень містить 10 завдань середнього рівня складності, дозволяє з'ясувати рівень знань абітурієнта щодо соціально-територіальних цінностей, соціальних показників процесів життедіяльності соціальних спільнostей та вміти вимірюти риси соціальних стереотипів.

Правильна відповідь на кожне завдання цього рівня оцінюється трьома балами.

3-й рівень містить 10 завдань підвищеної складності, відповідь на які вимагає володіння абітурієнтом знаннями в області становлення основних соціальних парадигм, в становленні масової комунікації в межах головних теорій та орієнтуватись в основних етапах організації та проведенні соціологічного дослідження.

Правильна відповідь на кожне завдання цього рівня оцінюється п'ятьма балами.

Отже, максимальна кількість балів, яку абітурієнт може отримати за правильно виконані завдання всіх трьох рівнів, складає 100 балів.

Вступник допускається до участі у конкурсному відборі для зарахування на навчання, якщо кількість отриманих балів становить не менше 2.

У разі наявності в роботі більше однієї відміченої відповіді на кожне запитання, за це запитання виставляється нуль балів (окрім випадків, коли одна з відмічених відповідей на запитання закреслена, а інша зазначена акуратно та чітко).

Усі попередні кроки і міркування, що приводять до відповіді на завдання, абітурієнт виконує на чернетці. Перевірка цих записів екзаменаторами не передбачається. Екзаменатори перевіряють лише вірність закреслених відповідей серед запропонованих на кожне завдання варіантів А, Б, В, Г, Д, Е.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Агарков О.А. Соціально-політичний маркетинг: теоретичний і практичний аспекти: монографія / за науковою ред. проф. В.М. Бебика. - Запоріжжя: ТОВ НВК «Інтер-М», 2011. – 200с.
2. Зв'язки з громадськістю: історико-теоретичні аспекти [Текст]: монографія / О. А.Агарков, Д. Ю. Арабаджіев, Т. В. Єрохіна, В. М. Попович. – Запоріжжя: «Просвіта», 2013. – 264 с.
3. Капська А. Й. Соціальна робота: Навчальний посібник.- Київ: Центр навчальної літератури, 2005. - 328 с.
4. Арон Р. Этапы развития социологической мысли. – М.: Прогресс, 1993.
5. Громов И., Мацкевич А., Семенов В. Западная теоретическая социология. – С.-Пб, 1996.
6. Захарченко М., Погорілій О. Історія соціології. Ч.1,2. –К., 1993-1995.
7. Погорілій О.І. Соціологічна думка ХХ ст. – К.:Либідь, 1996.
8. Ритцер Дж. Современная социологическая теория. – С.-Пб: Питер, 2002.
9. Ручка А., Танчер В. Очерки истории социологической мысли. – К., 1992.
10. Ручка А., Танчер В. Курс історії теоретичної соціології. – К.: Наукова думка, 1995.
11. Штомпка П. Социология. Анализ современного общества. – М., 2005.
12. Общая социология. Учебное пособие / Под ред. А.Г. Эфендиева. – М., 2002.
13. Соціологія. Навчальний посібник / За ред. С.О. Макеєва. – К., 1999.
14. Побєда Н.А. Социология культуры. Одесса, 1997.
15. Математические методы в социологических исследованиях. /Отв. ред. Рябушкин Т.В./ - М.,1981.
16. Паниotto В.И., Максименко В.С. Количественные методы в социологических исследованиях. – К., 1982.
17. Рабочая книга социолога. – М.,1983.
18. Статистика: Учебник / И.И. Елисеева, И.И. Егорова и др.; Под ред. проф. И.И. Елисеевой. – М.: ТК Велби, 2003. – 448 с.
19. Социальная статистика: Учебник / Под ред. чл.-кор. РАН И.И. Елисеевой. – М.: Финансы и статистика, 1999. – 416 с.

Затверджено на засіданні
фахової атестаційної комісії
спеціальності 054 «Соціологія» («Соціологія»)
« 1 » березня 2017 р.

Голова фахової атестаційної комісії
спеціальності 054 «Соціологія» («Соціологія»)

О. А. Агарков